

## Darák Péter tájékoztatója

Minden évben szoktunk egy jelzőt választani az adott év lényeges jellemzőinek az illusztrálására. Arra gondoltam, hogy ebben az évben talán nevezhetjük a Kúria 2019-es évét a visszajelzések évének. Elsősorban azért, mert hosszú idő után úgy néz ki, hogy nyugvópontra jutottak vagy jutnak az igazságügyi szervezetet és a Kúriát érintő jogalkotási kérdések, gondolok itt a közigazgatási bíráskodásra és arra is, hogy a Parlament előtt áll egy törvényjavaslat, ami a Kúria szervezetét és az igazságszolgáltatásban betöltött szerepét kívánja megerősíteni, ahogy ezt az igazságügyi miniszter asszony a közelmúltban a sajtónak is elmondta. El kell mondanom, hogy a bírák érdekeltek abban, hogy a Kúria alkotmányos helyzete megerősödjön, és ha ez a jogalkotó megfelelő és hatékony eszközöket talál, úgy ez találkozni fog a jogkereső közönség érdekeivel is. A legfontosabb üzenetem tehát a 2019. év második félévének lezárásakor az, hogy a Kúriának a jövőben is megkülönböztetett szerepe lesz az alkotmányos berendezkedés fenntartásában és ez a szerepe még várhatóan erősödni is fog. Természetesen időközben az egész államszervezetben zajlanak változások, gondolok itt elsősorban a közigazgatás, a hatósági ügyintézés szervezeti változásaira, amely a Kúria szempontjából, de az egész bírósági szervezet szempontjából is az ügyérkezés szerkezetének és mennyiségének változását eredményezheti. Jelenleg nem mérhető fel, hogy ez milyen mértékű, ezért a várható jövőbeli törvényi változások még inkább felértékelik a Kúriának azt a funkcióját, azt a szerepét, hogy megőrizze az igazságszolgáltatás stabilitását. A Kúria a közelmúltban fogadta el, október 21-én írtam alá a Kúria középtávú stratégiáját a következő öt évre és szeretném arra felhasználni a hátralévő pár percemet, hogy néhány lényeges gondolatot megosszak önökkel a Kúria következő öt évi terveiről. A húsznál több kúriai bíró és tisztviselő által megalkotott intézményi stratégia hangsúlyosan foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy mennyiben lehet világosan elhatárolni a szakmai és az igazgatási feladatokat az igazságügyi szervezeten belül, és hangsúlyozza, hogy jogalkotói feladat annak a hatásköri együttműködésnek a szabályozása, amely biztosítja, hogy szakmai irányítás eredményességéhez szükséges igazgatási intézkedések kötelezőn előírásra kerüljenek. Azt is kifejezi a stratégia, hogy az igazságszolgáltatás eredményességének legfőbb mutatója a magas szakmai színvonalú országosan egységes jogalkalmazás, amit semmilyen igazgatási érdek nem írhat felül. Nagyon fontos feladatként határozza meg a stratégia azt, hogy a Kúria

jogegységesítő törekvései eljussanak a címzettekhez, a célközönséghez, a jogászok közösségéhez és a szélesebb nyilvánossághoz. Kiemeli, hogy a Kúria Alaptörvényben meghatározott egyik feladata a kiválasztott döntések, irányítható döntések intenzív publikálása, mégpedig egyre szélesebb körben. Fontos, hogy egyre inkább tegyünk hozzáférhetővé az egyes konkrét esetekben hozott döntéseket, ami szintén egybecseng az Igazságügyi Minisztérium azon célkitűzésével, hogy a Kúria elsősorban eseti döntéseivel irányítsa a joggyakorlatot, amely minden jogkereső állampolgár számára megismerhető és követhető legyen. Ennek feltétele az a több éves törekvés előtérbe helyezése, hogy a határozataink legyenek áttekinthetőek, megszerkesztettek, indokaik világosak és meggyőzőek és arról is adjanak számot, hogy az adott döntés, hogy illeszkedik bele az ítélkezési gyakorlatba. Ezen a téren még van előre lépésre lehetőség. Két módon tudunk hatni a szakmai közönségre: az egyik a bírók számára szolgáló intranetes adatbázisa a Kúriának, amely teljeskörű és amely minden bíró számára rendelkezésre áll, a másik pedig az Országos Bírósági Hivatal által közzétett anonimizált adatbázis, amelynek fejlesztése, a kereső motorjának a korszerűbbé tétele ebben az időszakban zajlik. Nagyon fontosnak tartjuk, hogy tematikus gyűjteményeket tegyünk közzé, amelyek tartalmazzák azokat a vezéreseteket, amelyekből kiindulva feltérképezhető a jogkereső közönség számára a joggyakorlat iránya. Az elmúlt nyolc évben a Kúria tevékenységének az egyik sikervonulata vagy sikertörténete volt a joggyakorlat-elemzés, ezt a Kúria tevékenységét figyelemmel kísérő politikusok, de a szélesebb közvélemény is örömmel üdvözölte. Elérkeztünk ahhoz az időhöz, amikor a joggyakorlat-elemzés sztenderdjeit, egységes módszertanát is ki kell alakítanunk. Ennek érdekében már végeztünk tudományos háttérmunkát. Ennek a nyomait látják a Kúria honlapján, a Forum Sententiarum Curiae utolsó előtti száma ilyen módszertani kérdésekkel foglalkozik, de a jövőben egy külön csoport foglalkozik majd a Kúrián azzal, hogy az eddig lefolytatott joggyakorlat-elemzések módszertani kérdéseit áttekinthesse és összegezze. Fontos az is, hogy állandó részévé váljon ezeknek a joggyakorlat-elemző jelentéseknek a jogalkotó számára történő visszajelzés, nevezetesen, hogy a joggyakorlat-elemzésből következtetéseket lehessen levonni arra, hogy a jogalkotó eredeti elképzelése mennyiben érvényesül, mennyiben valósult meg a gyakorlatban. Erre a mai sajtótájékoztató során konkrét példákat is fognak hallani a kollégáktól. Végül azzal a gondolattal szeretném zárni a rövid bevezetésemet, hogy a jogalkalmazás egységességének a biztosítása nem önmagáért való és nem önmagában való feladat. Az Alkotmánybíróság valódi alkotmányjogi panasz

ügyekben kifejtett gyakorlatával összefüggésben jelentheti az alkotmányos elvek és jogok egységes érvényesítését is az ítélkezési gyakorlatban, ami nem jelent mást, mint az alkotmányos rend érvényesítését a jogalkalmazásban. Ez nem új feladata a Kúriának, de úgy tűnik, hogy egyre jelentősebbé válik.